

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af 25/2-2009

af kvægejendommen
Horsbjergvej 1, 8653 Them

Annonceres den 15. januar 2014
Klagefristen udløber den 12. februar 2014
Søgsmålfristen udløber den 15. juli 2014

Registreringsblad

Titel: Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af 25/2-2009 til kvægejendommen Horsbjergvej 1, 8653 Them

Lovgrundlag Godkendelsesbetegnelse § 12, stk. 3, jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

Dato for ikrafttrædelse: 15.01.2014

Bedriftens navn: Skovgård

CVR-nr: 15226331

CHR-nr: 25184

Ejendomsnummer 7400023376

Matr. nr. 1a m.fl., Lovdal Gde., Them

Adresse: Horsbjergvej 1, 8653 Them

Ansøger: Hans Skovgård Pedersen
Horsbjergvej 1
8653 Them
Tlf. 86847070
Mobil. 61549230
hans@butik-skovgaard.dk

Konsulent: Nina Gamby
Gråkjær A/S
8700 Horsens
Tlf.nr. 96 13 55 55
Mobil. 24 85 73 56
E-mail: ng@graakjaer.dk

Tilsynsmyndighed: Silkeborg Kommune

Udarbejdet af Hanne Lise Koed, Silkeborg Kommune

Kvalitetssikret af: Peter Fabrin, Silkeborg Kommune.

Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD	2
1. INDLEDNING	4
2. ANSØGNING	4
3. AFGØRELSE	5
4. NYE VILKÅR TIL DRIFT OG EGENKONTROL	6
5. OFFENTLIGHED	8
6. KLAGEVEJLEDNING	9
7. INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	11
8. SILKEBORG KOMMUNENS VURDERINGER OG FORUDSÆTNINGER FOR FASTSÆTTELSE AF VILKÅR	12
8.1. Lokalisering og landskab	12
8.2. Husdyrhold, staldanlæg og drift	15
8.3. Produktion og opbevaring af husdyrgødning	21
8.4. Forurening og gener fra husdyrbruget	22
9. KONKLUSION	29

BILAG

Bilag 1. Ansøgers miljøtekniske redegørelse

Bilag 2 – Situationsplan over ejendommen på Horsbjergvej 1 (fra MGK)

Bilag 3 – Kort over staldafsnit med ændringer på Horsbjergvej 1

Bilag 4.- Høringsbrev fra Rustrup Skovvej 4

Bilag 5.- Kommunens bemærkninger til høringskrivelse fra Rustrup Skovvej 4

1. Indledning

Silkeborg Kommune har den 18-10-2011 modtaget ansøgning om tillæg til miljøgodkendelsen af kvægbruget Skovgaard, Horsbjergvej 1, 8653 Them, af 25. februar 2009.

Horsbjergvej 1 blev i 2009 miljøgodkendt i forbindelse med en udvidelse fra 243 DE til 493 DE (DE beregningsgrundlag 1. aug. 2006). Den ansøgte drift svarer til 570,4 DE ved nuværende DE-beregningsgrundlag. Derudover blev det tilhørende harmoniareal på 230,7 ha ejet/forpagtede arealer, samt 176,5 ha aftalearealer godkendt. I dette tillæg til miljøgodkendelsen godkendes etablering af ny goldstald i eksisterende maskinhus.

2. Ansøgning

Hans Skovgaard, Horsbjergvej 1, Them har ansøgt om tillæg til miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 12 stk. 3 til udnyttelse af eksisterende maskinhus til goldkøer og opdræt.

Der er i det ansøgte ingen ændringer af husdyrholdets sammensætning i forhold til det godkendte husdyrhold i miljøgodkendelse af 25. februar 2009. Der er tale om etablering af en ny stald til goldkøerne og flytning af dyr fra et staldsystem til et andet.

Begrundelsen for at flytte dyrene er ønsket om at skabe bredere kælvnings- og velfærdsfaciliteter til køerne, som er nødvendige for at overholde de nye regler i lov om hold af kvæg. Derudover er der en mindre mængde opdræt (0-3 mdr.) der flyttes væk fra en stald placeret tæt på ejendommens gårdbutik. Disse opstaldede dyr flyttes på foranledning af fødevarerikkerhedsmæssige grunde.

For opdrættets (0-3 mdr.) vedkomne, vil disse blot blive flyttet således at de står ved siden af kalvevognene med tyrekalve i en flytbar dybstrøleshytte (se bilag 3).

Kælvnings- og velfærdsfaciliteter indrettes i eksisterende maskinhus, og der vil derfor ikke være en ændret påvirkning af de landskabelige forhold omkring ejendommen. Der vil blive etableret sengebåsestald med spaltegulv (kanal, linespil) og skrabning i den ene del af maskinhuset og kælvningsbokse med dybstrøelse i den anden del. Der er således tale om omflytning af køer til et væsentlig bedre staldsystem, end det allerede godkendte.

Gulvsystemet i den nye goldstald er defineret som værende BAT, og i forhold til det gulvsystem der er tilladt i den nugældende miljøgodkendelse, er det ansøgte et gulvsystem med mindre ammoniakfordampning. Ejendommens samlede ammoniakfordampning bliver mindre ved de ansøgte ændringer.

Ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse omfatter følgende ændringer:

- Der etableres en ny goldstald på i det eksisterende maskinhus. I den ene ende af den nye stald etableres sengestald med spalter (kanal med linespil) og skrabning af spalter

hver 4. time og gyllekanaler hver 8. time. I den anden ende af stalden etableres kælvingbokse med dybstrøelse (hele arealet).

- 25 kvier fra 12-20 mdr. (kødkvæg) og 17 kvier fra 24-26 mdr. og 21 malkekøer flyttes fra eksisterende kviestald (sengestald m/spaltegulv, rundskyl, skrabning hver 2. time) til den nye goldstald (sengestald m/spaltegulv, kanal-linespil skrabning af spalter hver 4. time og kanaler hver 8. time).
- 16 malkekøer flyttes fra eksisterende kostald (sengestald m/spaltegulv, rundskyl, skrabning hver 2. time, gyllekøling) til kælvingbokse med dybstrøelse i ny goldstald
- 50 småkalve (0-3 mdr.) flyttes fra eksisterende kalvestald (dybstrøelse) af levnedsmiddelveterinære grunde til flytbare dybstrøelseshytter ved siden af eksisterende kalvevogne (dybstrøelse).

I dette tillæg beskrives og vurderes kun på de ansøgte ændringer der er, i forhold til den meddelte miljøgodkendelse af 25. februar 2009. Hvor andet ikke er angivet, er miljøgodkendelsen af Horsbjergvej 1, 8653 Them af 25. februar 2009, stadig gældende.

3. Afgørelse

Med indeværende tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen af 25. februar 2009 på Horsbjergvej 1, 8653 Them (CVR 1522633) meddeler Silkeborg Kommune hermed godkendelse til følgende:

- Etablering af en ny goldstald med sengestald med spalter (kanal med linespil, skabning af skrabning af spalter hver 4. time og kanaler hver 8. time) og kælvingbokse med dybstrøelse i eksisterende maskinhus
- Flytning af dyr, som beskrevet i ansøgningen (se afsnit 2 Ansøgning)

Tillæg meddeles efter § 12 stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹ (Husdyrloven).

Tillægget er betinget af vilkår til drift og egenkontrol i afsnit 4.

Tillægget medfører ikke ændringer af vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse. Hvorfor vilkår fastsat i miljøgodkendelsen af 25. februar 2009 videreføres uden ændringer.

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Afgørelsen er truffet på grundlag af ansøgningsmateriale indsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 18.10.-2011, samt efterfølgende supplerende oplysninger i perioden frem til den 2. december 2013. IT-ansøgning med skema ID 30549 version 5, Fiktiv ansøgning med skema ID 41356 ligger til grund for afgørelsen. Da der er fejl i ansøgningsmaterialet er desuden brugt og scenarieberegning 49882 og 50738. Der gøres opmærksom på, at et tillæg efter reglerne i Husdyrloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Silkeborg Kommune.

Udnyttelse

Tillægget til miljøgodkendelsen af 25. februar 2009 træder i kraft den 15.01.2014. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Tillægget skal være udnyttet inden to år fra dato for meddelelse af miljøgodkendelse, dvs. senest den 15.01.2016, ellers bortfalder den jf. § 33 stk. 1 i husdyrloven. Tilladelsen eller godkendelsen anses for udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Fravigelser, som skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Retsbeskyttelse

Med dette tillæg følger der 8 års retsbeskyttelse på de nye vilkår, der er nævnt i afgørelsen. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele påbud eller forbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*.

Revurdering

Silkeborg Kommune skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tage virksomhedens miljøgodkendelse op til revurdering, jf. § 17 i *Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug*. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år efter godkendelse. Det er derfor planlagt at igangsætte den første revurdering i 2017, hvilket er regnet på baggrund af miljøgodkendelsen fra 2009.

4. Nye vilkår til drift og egenkontrol

I det følgende fremgår nye vilkår der meddeles i tillægget. Tillægget medfører ikke ændringer af vilkårene i den eksisterende miljøgodkendelse, da det ansøgte projekt kan indeholdes i et tillæg, og ansøger har valgt at fastholde retsbeskyttelse på alt, undtagen den nye stald. Hvorfor vilkår fastsat i miljøgodkendelsen af 25. februar 2009 videreføres uden ændringer.

Vilkår vedrørende drift og indretning af ny stald

75. Bedriften skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger der ligger til grund for denne tilladelse, samt med de ændringer der fremgår af tillæggets vilkår.
76. Tillægget til godkendelsen bortfalder, hvis det ikke er udnyttet inden 2 år efter tillæggets meddeles, dvs. den 15.01.2016.
77. Den nye goldstald skal etableres i det eksisterende maskinhus. Der må ikke foretages ydre bygningsmæssige ændringer. Se placering på bilag 2 og 3.
78. Den nye goldstald skal etableres med sengebåse med spalter og kanal med linespil i den ene del og kælvningsbokse med dybstrøelse i den anden del.
79. 25 kvier 12-20 mdr. (kødkvæg), 17 kvier 24-26 mdr. og 21 malkekøer flyttes til gulvsystem med spaltegulv, kanal-linespil i den nye goldstald.

Vilkår vedr. ammoniakreducerende tiltag i ny stald

80. I den nye goldstald i staldafsnit med kanal og linespil skal der installeres skraber i langsgående og tværgående kanaler. I gangarealet over spalterne skal der ligeledes installeres skrabere.
81. I den nye goldstald i staldafsnit med spalter, kanal og linespil skal der hver dag foretages skrabninger af kanaler (langsgående og tværgående) hver 8. time og skrabning af gangarealer over spalteskraber hver 4. time.
82. Tværgange, som ikke skrubes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt mindst 2-3 gange.
83. Skrabere i kanaler og på spalter skal være forsynet med timer.
84. Enhver form for driftsstop af skraberne i kanaler og på spalter skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
85. Logbog, servicefaktura eller lignende, der dokumenterer, at skraberne er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på kommunens forlangende
86. Anlæg til skrabning i kanaler og på spalter i den nye goldstald skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Vilkår vedr. håndtering og opbevaring af fast husdyrgødning

87. Inden malkekøer flyttes fra gyllesystem i eksisterende stalde til dybstrølesssystem i ny goldstald, skal der indsendes dokumentation for tilstrækkelig opbevaringskapacitet for fast gødning – dvs. 9 måneders opbevaringskapacitet – til Silkeborg Kommune.
88. Transporter af fast gødning gennem Them by skal foregå i lukket vogn/lukket container

5. Offentlighed

Nabohøring af udkast til afgørelse

Det er Silkeborg Kommunes vurdering, at tillægget med de stillede vilkår, der behandles efter § 12 stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet. Da der er tale om et tillæg er offentligheden ikke informeret tidligt i beslutningsprocessen ved offentlig annoncering jvf. Husdyrlovens § 55 stk. 2.

I henhold til Husdyrlovens § 56 stk. 1 skal kommunen give skriftlig orientering til naboerne inden der meddeles godkendelse eller tilladelse efter Husdyrloven. I den konkrete sag har kommunen fastlagt den orienteringsberettigede kreds til de matrikulære naboer samt beboelser beliggende mindre end 423 meter fra ejendommen (geneafstand til byzone). Da der ikke ændres i forhold omkring udbringningsarealerne har Silkeborg Kommune vurderet, at ejere af forpagtede arealer samt aftalearealer ikke er part i sagen og høring af disse kan udelades.

Udkastet til afgørelse har været i høring i 3 uger hos ansøger, konsulent og naboer jf. liste i afsnit 7 *Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse*.

Udkast til tillægget har været i høring fra den 06.12.2013 til den 27.12.2013. Der er i høringsperioden indkommet bemærkninger til udkastet fra naboerne Flemming og Birgitte Juul Petersen, Rustrup Skovvej 4, 8653 Them.

Høringssvaret fra Flemming og Birgitte Juul Petersen er medtaget som bilag 4, og kommunens bemærkninger til dette fremgår af bilag 5.

Høringssvaret har medført, at beskrivelsen og vurderingen af mosen og engen umiddelbart nord for stalden er opdateret i forhold til nyeste viden.

Samlet set mener Kommunen, at der er lavet de vurderinger af den omkringliggende natur og landskab, som er nødvendig i forbindelse med både dette tillæg. Kommunen har vurderet, at der, i denne konkrete sag, ikke er lovhjemmel til at skærpe kravene til husdyrbruget yderligere.

Offentliggørelse af afgørelse

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse bekendtgøres ved annoncering på kommunens hjemmeside www.silkeborgkommune.dk den 15.01.2014.

Afgørelse med bilag er fremsendt til interessenter, som fremgår af liste i afsnit 7 *Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse*.

6. Klagevejledning

Der kan efter kapitel 7 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* klages over Kommunens afgørelse. Klageberettigede omfatter ansøger, Miljøministeren, Sundhedsstyrelsen samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*.

Afgørelsen vil blive offentliggjort den 15. januar 2014 på kommunens hjemmeside www.silkeborgkommune.dk

Eventuel klage skal være skriftlig og stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, men skal indsendes til Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg eller, så vidt det er muligt, per e-mail til landbrug@silkeborg.dk. Klagen skal være modtaget senest 4 uger fra offentliggørelsen dvs. **senest den 12. februar 2014 indenfor kontorets åbningstid senest kl. 15:00.**

Kommunen videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet umiddelbart efter klagefristens udløb. Ansøger vil få besked af kommunen, hvis der kommer klager over afgørelsen.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. De modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen, fra Silkeborg Kommune. De skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

En klage har normalt ikke opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet beslutter andet. Hvis tilladelsen indeholder vilkår til sikring af de landskabelige værdier eller vilkår om placering af gyllebeholdere, må tilladelsen ikke udnyttes før klagefristens udløb, og i disse tilfælde har klagen opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet

beslutter andet. Udnyttelse af tilladelsen sker på ansøgers eget ansvar og indebærer ingen begrænsninger i Natur- og Miljøklagenævnets ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Ifølge § 90 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kan afgørelsen desuden prøves ved domstolene. Et eventuelt sagsanlæg skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, dvs. senest den **15. juni 2014**.

Venlig hilsen

Hanne Lise Koed
Biolog

Morten Horsfeldt Jespersen
Sektionsleder

7. Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Orienteret om udkast til afgørelse med bilag er sendt til følgende:

- Ansøger og konsulent
 - Hans Skovgaard Pedersen og Joan Fjord Tarbensen, Horsbjergvej 1, 8653 Them, E-mail: hans@butik-skovgaard.dk
 - Nina Gamby, Gråkjær A/S, Lundvej 24, 8700 Horsens, E-mail: ng@graakjaer.dk
- Naboer (indenfor geneafstand til byzone 423 m)
 - Mogens Tranæs (ejer), Karen Sund Duus og Lars Tranæs, Horsbjergvej 2, 8653 Them
 - Flemming Juul Petersen (ejer) og Birgit Juul Petersen, Rustrup Skovvej 4, 8653 Them
 - Rene Kjems Birk (ejer), Pia Annette Birk, Rustrupvej 30, 8600 Silkeborg
 - Henning Overgaard Pedersen (ejer) og Liselotte Hamann, Rustrupvej 25, 8653 Them

Afgørelse med bilag er sendt til følgende:

- Ansøger og konsulent
 - Hans Skovgaard Pedersen og Joan Fjord Tarbensen, Horsbjergvej 1, 8653 Them, E-mail: hans@butik-skovgaard.dk
 - Nina Gamby, Gråkjær A/S, Lundvej 24, 8700 Horsens, E-mail: ng@graakjaer.dk

• Klageberettigede organisationer m.v.:

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. Ø,

dnsilkeborg-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten

ta@sportsfiskerforbundet.dk

post@sportsfiskerforbundet.dk

lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N,

husdyr@ecocouncil.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V,

natur@dof.dk

Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø,

nst@nst.dk

Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg,

senord@sst.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia,

mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark,

nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1 sal, 1651 Kbh. V,

ae@aeraadet.dk

Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postbox 2188, 1017 Kbh. K, Gjern Natur,

fbr@fbr.dk

post@gjern-natur.dk

Følgende er underrettet om afgørelsen

- Flemming og Birgitte Juul Petersen, Rustrup Skovvej 4, 8653 them

8. Silkeborg Kommunes vurderinger og forudsætninger for fastsættelse af vilkår

Ansøgers miljøtekniske redegørelse fremgår af bilag 1.

8.1. Lokalisering og landskab

Byggeri

Den nye goldstald etableres i eksisterende maskinhus, som ligger umiddelbart nord for eksisterende kostald. Der sker ingen ydre bygningsmæssige ændringer i forbindelse med etablering af stalden, og goldstalden ligger i tilknytning til eksisterende byggeri. Placering ses på figur 1 og bilag 2 og 3.

Figur 1. Oversigt over staldanlæg på Horsbjergvej 1.

Generelle afstandskrav

Korteste afstand fra ny goldstald til nærmeste nabobeboelse, byzone mv. jf. husdyrlovens § 6 er angivet i nedenstående tabel 1. I tabel 2 er angivet korteste afstand fra nye anlæg til naboskel, vandforsyningsanlæg m.v. jf. husdyrlovens § 8.

I henhold til husdyrlovens §§ 6 og 8 må den nye goldstald ikke opføres indenfor de afstande som fremgår af tabellerne nedenfor.

Tablet 1 - Afstandene fra den nye goldstald til nærmeste omgivelser i henhold til § 6 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

	Afstandskrav i meter	Afstand fra nærmeste staldhjørne i meter
Nabobeboelse	50	300 m
Eksisterende eller ifølge Kommuneplanens ramme-del fremtidigt byzone- eller sommerhusområder	50	1,5 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50	>1,5 km

Tablet 2 - Afstandene fra den nye goldstald til nærmeste omgivelser i henhold til §§ 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

	Afstandskrav i meter	Afstand fra nærmeste staldhjørne i meter
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	> 1000 m
Almene vandforsyningsanlæg	50	> 1000 m
Vandløb (herunder dræn) og søer	15	6 m til dræn, > 500 m til vandløb
Offentlig vej og privat fællesvej	15	54
Levnedsmiddelvirksomhed	25	27,6
Naboskel	30	180
Beboelse på samme ejendom	15	20

Figur 1. Afstand fra stald til levnedsmiddelvirksomhed (gårdbutik)

Kommunens vurdering

Afstandskrav i Husdyrlovens § 6

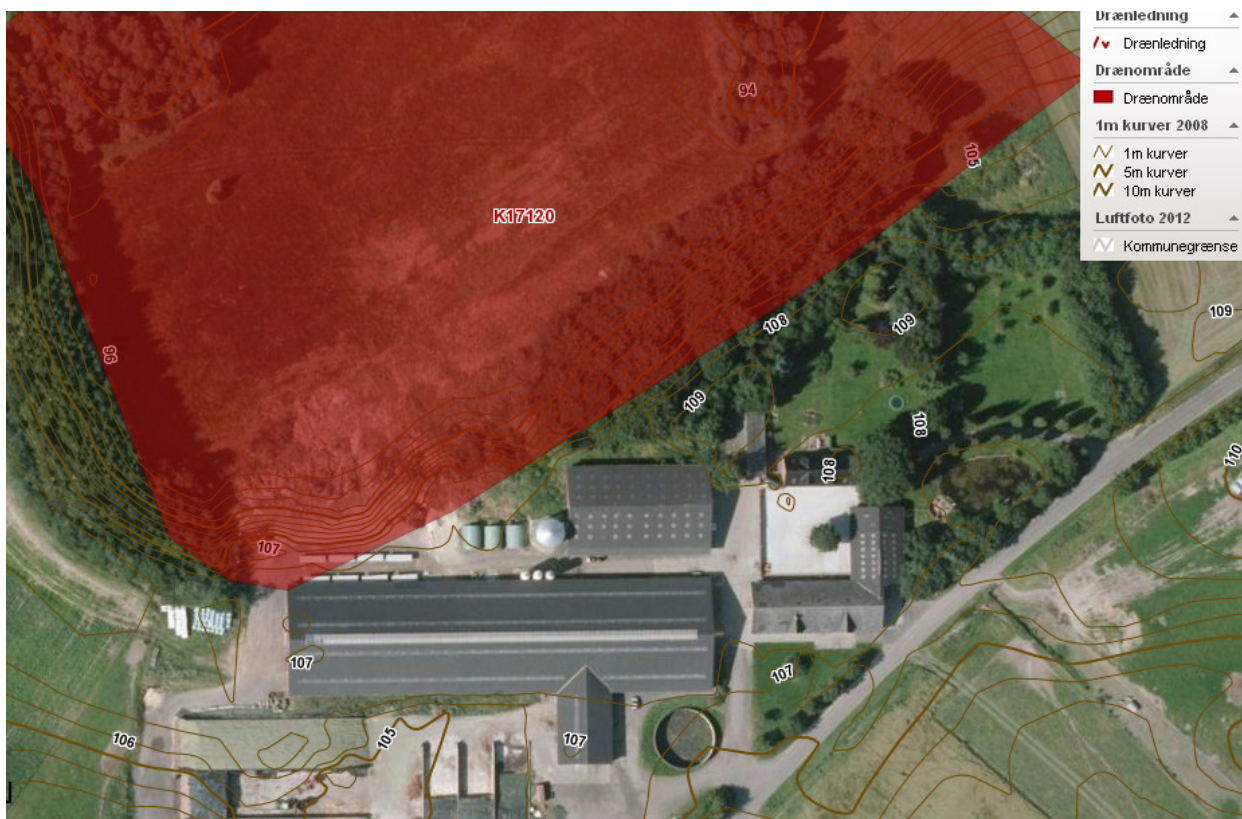
Ejendommen Horsbjergvej 1 er placeret i landzone. Nærmeste nabobeboelse er Rustrup Skovvej 4, som ligger ca. 300 m nord for den nye goldstald. Nærmeste byzone er Gjessø, som ligger ca. 1,5 km nordvest for stalden. Der ligger ikke lokalplanlagte områder i landzone indenfor 2 km fra den nye goldstald.

Kommunen vurderer, at afstandskravene i § 6 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt.

Afstandskrav i Husdyrlovens § 8

Afstandskravene i § 8 og de aktuelle afstande for goldstalden fremgår af tabel 2.

Kommunen vurderer, at de generelle afstandskrav til vandforsyning, vandløb, søer, vej, levnedsmiddelvirksomhed, naboskel og beboelse på samme ejendom i husdyrlovens § 8 er overholdt. Ansøger har oplyst (figur 1), at afstanden fra den nye stald til levnedsmiddelvirksomhed på ejendommen (gårdbutik) er 27,6 m, hvorfor afstandskravet i § 8 er overholdt. Det fremgår af tabel 2, at afstandskrav på 15 m til dræn ikke er overholdt for goldstalden. Afstanden fra nærmeste staldhjørne til dræn (Orbicons drænkort) er målt til 6 m. Umiddelbart nord for den nye stald ligger en eng, som ifølge optegnelser på Orbicons drænkort er detaildrænet (se fig. 2). Området mellem engen og stalden, som er en stejl skrånende med bevoksning af gamle bøgetræer er ifølge optegnelserne også drænet. Da optegnelserne af dræn på målebordsblade er omfattet af nogen usikkerhed og da det er usandsynligt, at et stejlt skrånende parti med gamle træer er drænet, vurderes det, at den stejle skråning mellem stalden og engen ikke er drænet. Dette stemmer overens med ansøgers oplysninger om, at der ikke er drænet. Afstanden fra stald til dræn vurderes at være 30 m og afstandskravet på 15 m til dræn er derfor overholdt.

Figur 2. Detaildrænet område (orbicons registreringer på målebordskort) nord for ejendommen Horsbjergvej 1.

Landskabelige hensyn

Ejendommen Horsbjergvej 1 er beliggende i det åbne land ca. 1,5 km fra nærmeste byzone.

Den nye goldstald opføres i eksisterende maskinhus, som ligger i tilknytning til det eksisterende anlæg. Da der ikke foretages ydre bygningsmæssige ændringer i forbindelse med etableringen af goldstalden vil der ikke være en ændret påvirkning af de landskabelige forhold omkring ejendommen.

Det er et vilkår for afgørelsen, at der ikke foretages ydre bygningsmæssige ændringer. Se afsnit 4 vilkår 77.

8.2. Husdyrhold, staldanlæg og drift

Beskrivelse af husdyrhold og staldindretning

Horsbjergvej 1 blev i 2009 miljøgodkendt til en udvidelse af malkekvægsbesætningen fra 243 DE til 493 DE (DE beregningsgrundlag 1. aug. 2006). Den ansøgte drift svare til 570,4 DE ved nuværende DE-beregningsgrundlag. Indeværende tillæg til miljøgodkendelsen medfører ingen ændringer af husdyrholdets sammensætning i forhold til det godkendte husdyrhold fra 2009.

I henhold til husdyrlovens § 26 stk. 2 skal kommunens miljøvurdering foretages på baggrund af alle ændringer og udvidelser siden 1. januar 2007, dog højst over en 8 årig periode. Af skemaet nedenfor fremgår det nuværende og ansøgte tilladte dyrehold og tilladte dyrehold forud for Miljøgodkendelsen af 25. februar 2009.

Tabel 3. Dyreholdets sammensætning

Tilladt dyrehold før miljøgodkendelse i 2009			Nuværende tilladte drift og ansøgt drift		
Dyrekategori	Antal	DE	Dyrekategori	Antal	DE
Årskøer, stor race	146	194,85	Årskøer, stor race	395	527,4
Kvier, stor race, 12-20 mdr.	24	11,8	Årskvier, stor race, 12-20 mdr.	25	12,3
Kvier, stor race, 6-27 mdr.	133	51,15	Årskvier, stor race, 24-26 mdr.	17	10,9
Småkalve, stor race, 0-3 mdr.	39	10,54	Småkalve, st. race, 0-3 mdr. i årsproduktion	50	12,3
Tyrekalve, stor race, 40-50 kg	73	0,48	Tyrekalve, stor race, 40-50 kg i årsproduktion	198	1,3
Slagtesvin, friland, 30-115 kg	200	6,4	Slagtesvin, friland, 30-115 kg i årsproduktion	200	6,4
Ammekøer	4	2,5			
Tyrekalve, 40-220 kg	2	0,24			
Sum		277,9			570,4

Der er i tillægget udelukkende tale om etablering af en ny goldstald og omflytning af dyr fra et staldsystem til et andet. Tabel 4 viser de ændringer der foretages i fordeling af dyretyper i stalde og staldsystemer.

For at skabe bredere kælvnings- og velfærdsfaciliteter til køerne etableres ny goldstald i eksisterende maskinhus. Der vil blive etableret sengebåsestald med spaltegulv (kanal, linespil) og skrabning i den ene del af maskinhuset og kælvningsbokse med dybstrøelse i den anden del.

25 kvier 12-20 mdr. (kødkvæg) og 17 kvier (24-26 mdr.) og 21 malkekøer flyttes fra eksisterende kviestald (sengestald m/ spaltegulv, rundskyld, skrabning hver 4. time, til den nye goldstald).

Gulvsystemet i den nye goldstald er defineret som værende BAT, og i forhold til det gulvsystem der er tilladt i den nugældende godkendelse et gulvsystem med mindre ammoniakfordampning. Der er således tale om omflytning af køer til et væsentlig bedre staldsystem, end det allerede godkendte.

16 malkekøer flyttes desuden fra eksisterende kostald (sengestald m/spaltegulv, rundskyl, skrabning hver 2. time, gyllekøling) til kælvingsbokse med dybstrøelse i ny goldstald.

Der foretages ingen ændringer i eksisterende kviestald (fremover kostald) og kostald, ud over, at der fremover vil stå færre dyr i de to stalde.

På grund af levnedsmiddelveterinære grunde flyttes 50 småkalve (0-3 mdr.) fra eksisterende kalvestald (dybstrøelse) placeret tæt på ejendommens gårdbutik til flytbare dybstrøelseshytter ved siden af eksisterende kalvevogne (dybstrøelse). Hytterne er omfattet af miljøgodkendelsens vilkår 11.

Vilkår 11: Kalvebokse/hytter skal placeres på et tæt underlag med afløb, som opfylder samme krav, som gælder for møddingspladser.

Ejendommens samlede ammoniakfordampning bliver mindre ved de ansøgte ændringer.

Tabel 4 – Fordeling af dyrehold i stalde og staldsystemer i nudrift og ansøgt drift.

Stald Staldsystem	Dyretype årsproduktion	Vægt /alder	Nudrift		Ansøgt	
			Antal	DE	antal	DE
Ny goldstald						
Sengestald med spalter (kanal med linespil) skrabning af kanal og spalter	Kvier (kødkvæg)	12-20 mdr.	0	0	25	12,3
Sengestald med spalter (kanal med linespil) skrabning af kanal og spalter	kvier	24-26 mdr.	0	0	17	10,9
Sengestald med spalter (kanal med linespil) skrabning af kanal og spalter	Malkekøer (tung)	Ydelse 9234 kg/år	0	0	21	28,3
Dybstrøelse (kælvingbokse)	Malkekøer (tung)	Ydelse 9234 kg/år	0	0	16	21,4
Eksisterende kostald						
Sengestald med spalter (ringkanal), skrabning hver 2. time, gyllekøling	Malkekøer (tung)	Ydelse 9234 kg/år	244	325,6	228	304,3
Kviestald ændres til kostald						
Sengestald med spalter (ringkanal), skrabning hver 2. time	Malkekøer (tung)	Ydelse 9234 kg/år	151	201	130	173,5
Sengestald med spalter (ringkanal), skrabning hver 2. time	Kvier (kødkvæg)	12-20 mdr.	25	12,3		
Sengestald med spalter (ringkanal), skrabning hver 2. time	kvier	24-26 mdr.	17	10,9		
Kalvevogne						
Dybstrøelse (hele arealet)	tyrekalve	40-50 kg	198	1,3	198	1,3
Dybstrøelse (hele arealet)	småkalve	0-3 mdr.	0	0	50	12,3
Kalve-Kvie stald						
Dybstrøelse (hele arealet)	småkalve	0-3 mdr.	50	12,3		
Udendørs slagtesvin						
Udendørs (delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv)	Slagtesvin	30-115 kg	200	6,4	200	6,4

--	--	--	--	--	--	--

For alle typer af dyrehold gælder, at det er årsproduktionen som er registreret i ovenstående tabel.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Vejledende BAT- standardkrav for ammoniak

Tillægget til miljøgodkendelse medføre ingen ændringer i dyreholdets størrelse og sammensætning, se tabel 3. Dyreholdet svare til 570,36 DE i ansøgt drift. Men kvier og malkekøer svarende til 61, 6 DE flyttes til ny stald med ændret staldsystem, se tabel 4. Mælkeydelse er i øvrigt uændret i ansøgt drift.

Ved en tillægsgodkendelse er det den ansøgte udvidelse/ændring, der skal vurderes med hensyn til anvendelsen af bedste tilgængelige teknik og påvirkningen af omgivelsernes sårbarhed og kvalitet. Forudsat projektet kan indeholdes i et tillæg, og ansøger har valgt at fastholde vilkår og retsbeskyttelse på alt, undtagen den nye stald, skal BAT-vurderingen udelukkende omfatte den nye stald, hvor BAT-emissionskravet skal opfyldes.

BAT-emissionsniveauet for den nye goldstald og småkalvene fremgår af nedenstående tabel 5.

BAT-emissionsniveauet for de enkelte kategorier af dyr i den nye goldstald er beregnet i henhold til Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår. Der er anvendt emissionsgrænseværdier for ansøgninger indsendt efter 10. april 2011.

For dyr opstaldet på dybstrøelse findes ingen teknologiudredning endnu. Der er derfor valgt emissionsgrænsen for referencestaldsystemet - dybstrøelse.

25 kvier (12-20 mdr.) i den nye goldstald er udegående 7 måneder om året (jf. vilkår 19 i MGK). Udgangspunktet for emissionsgrænserne er, at dyrene er på stald hele året. Ved udegående dyr reduceres emissionsgrænseværdierne derfor forholdsmæssigt.

Tabel 5 - BAT emissionsniveau beregnet i henhold til Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår for de enkelte kategorier af dyr i ny goldstald og småkalve i kalvehytter.

Stald	Dyrekategori, tung race	Antal	Vægtgrænser	staldsystem	Emission opnåelig ved anvendelse af BAT Kg NH3-N pr. årsdyr	Samlet Ammoniakemission *3 Kg NH3-N
Kalvehytter	Småkalve	50	0-3 mdr.	Dybstrøelse *2	$1,89 \times 0,9066 = 1,714$	86
Goldstald	Årskøer	16		Dybstrøelse *2	10,08	161
Goldstald	Årskøer	21		Gyllesystem *1	$7,31 - 0,5603 = 6,7496$	142
Goldstald	kvier	17	24-26 mdr.	Gyllesystem *1	$3,99 \times 1,285 = 5,13$	87
Goldstald	kvier	25	12-20 mdr.	Gyllesystem *1	$(5/12) \times 3,99 \times 0,982 = 1,633$	41
BAT emissionsniveau for den nye goldstald						517

*1 Emissionsgrænseværdi aflæst i miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår.

Ved antal DE i malkekøer mellem 250-750 beregnes emissionsgrænseværdi for nye anlæg ud fra ligningen: $7,31 - ((7,31 - 6,3)/(750 - 250)) \times (\text{antal DE i malkekøer} - 250)$

Ved afvigende aldersgrænser for opdræt over 6 mdr. skal emissionsgrænseværdierne korrigeres efter den til enhver tid gældende type 1 korrektionsligning for opdræt. Den aktuelle korrektion ifølge 2010/11 normtal, jf. vejledning fra Plantedirektoratet for gødningsåret 2010/2011 beregnes som:

Emissionsgrænseværdi IT 2011 × (referenciligning for N ab dyr/4,34)
 hvor referenciligningen for N ab dyr = ((alder, ind + alder, afgang) × 0,0729) + 1,93

Der korrigeres for antal måneder opdræt er udegående.

***2** Som emissionsgrænseværdi er her anvendt emissionsværdien for referencestalden. (Normtal for husdyrgødning 2013).

Ved afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder for småkalve korrigeres emissionsgrænseværdierne ud fra nedenstående:

Emission for referencestald (Norm 2013) × (((alder, ind + alder, ud) * 0,0729) + 1,93) / 2,37)

***3** Samlet ammoniakemissionsgrænse = Emissionsgrænseværdi x antal dyr.

Teknologivalg til opfyldelse af BAT (ammoniak)

I den nye goldstald er der valgt gulvsystemet sengestald med spaltegulv og kanal med linespil (skrabning af spalter hver 4. time og kanaler hver 8. time), derudover er der et afsnit med kælvingsbokse med dybstrøelse.

Ifølge Miljøstyrelsens teknologiblad "Skrabere i gyllekanaler i stalde med malkekøer" er der en ammoniakemission på 8,07 kg NH₃ per årsko fra spaltegulv med kanal og linespil og skrabning af kanalbund hver 8. time, hvilket er en reduktion i ammoniakemission på 25 % i forhold til referencegulvet (spaltegulv på ringkanal eller med bagskyl). Med skrabning af spaltegulvet hver 4. time reduceres emissionen yderligere med 2,69 kg NH₃ per årsko, hvilket giver en ammoniakemission på 5,38 kg per årsko. Skrabning hver 4. time af spalter med kanal og linespil reducerer gulvets ammoniakemission med 33 %. Gulvprincippet har en ammoniakemission på samme niveau som BAT-gulvet faste drænedegulve med skraber og ajledræn jf. teknologiblad "Skrabere i gyllekanaler i stalde med malkekøer".

Tabel 6. Ammoniakemission fra spaltegulve med skrabning hver 4. time. Kilde: Miljøstyrelsens teknologiblad "skrabere i gangarealer i stalde med malkekvæg (30. juni 2010)"

Emission per årsko af stor race	Spaltegulv med ringkanal / bagskyl	Spaltegulv med kanal og line-spil
A) Fra stald	10,76 kg	8,07 kg
B) Fra gulvet (60 %) jf. hollandske undersøgelse	6,46 kg	6,46 kg
C) Reduktion ved skrabning hver 4. time	2,69 kg	2,69 kg
D) Emission efter skrabning B÷C	3,77 kg	3,77 kg
E) Emission under gulv (40 %), A-B	4,30 kg	1,61 kg
F) Emission efter skrabning, D+E	8,07 kg	5,38 kg

Ammoniakemissionen fra den nye goldstald og kalvehytter er i IT-ansøgningssystemet beregnet til 519 kg N/år, heraf udgør emissionen fra goldstalden 434 kg N/år.

Silkeborg Kommune har ovenfor i tabel 5 lavet en beregning af det emissionsniveau for ammoniak, der som udgangspunkt vurderes at være opnåeligt ved anvendelse af bedst

tilgængelig teknologi, jf. vejledningerne for emissionsgrænseværdier fra Miljøstyrelsen 2011. BAT-Emissionsniveauet er, med udgangspunkt i de vejledninger, der gælder for malkekvægbesætninger, beregnet til 517 kg N/år for den nye goldstald og kalvehytter. Emissionsniveauet for goldstalden udgør 431 kg N/år. Den beregnede ammoniakfordampningen fra den nye goldstald og kalvehytter svare til emissionsgrænseværdierne.

Silkeborg kommune vurderer, at den nye goldstald som helhed lever op til BAT gennem de valgte staldsystemer og teknologier.

Opsummering vedr. valgte teknologier til opfyldelse af krav om BAT (Ammoniak)

I henhold til Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår er emissionsgrænsen beregnet til 431 kg N/år for den nye goldstald. Dette niveau nås gennem nedenstående teknologivalg

Tablet 7 - Oversigt over ammoniakreducerende teknologier anvendt på ejendommen.

Stald	Virkemiddel	Effekt
Ny goldstald	Skrabning hver 4. time på gangareal i system med spaltegulv, kanal og linespil. Kanaler skrabes hver 8. time.	Skrabning i kanaler reducerer ammoniakfordampning fra staldanlæg med 25 % i forhold til referencestaldsystem (Spaltegulv på ringkanal eller med bagskyl). Skrabning af spalter reducerer ammoniakfordampning fra staldanlæg med 33 % i forhold til tilsvarende staldanlæg uden skrabning af spalter.

Det vurderes, at den ansøgte drift i indeværende tillæg til miljøgodkendelse lever op til kravet om BAT vedr. ammoniakemission med ovenstående tiltag, idet emission fra det ansøgte udgør 519 kg N/år, heraf udgør emissionen fra den nye goldstald 434 kg N/år.

Vilkår til indretning og drift fremgår af afsnit 4.

Ventilation

Den nye goldstald ventileres ved naturlig ventilation, dette system bruger ikke strøm og det er lydløst hvilket giver et bedre arbejdsmiljø, og ingen gener for naboerne.

Energi- og vandforbrug

Tillægget udløser ikke ændringer vedrørende energi- og vandforbrug.

Spildevand og overfladevand

Tillægget udløser ikke ændringer vedrørende spildevand.

Affald, olie og kemikalier

Tillægget udløser ikke ændringer vedrørende affald, olie og kemikalier.

8.3. Produktion og opbevaring af husdyrgødning

Flydende husdyrgødning

I den ansøgte drift er der færre dyr, som går på gyllebaserede gulvsystemer end i nudriften, idet 16 malkekøer flyttes fra gyllesystem til dybstrøelse. Mængden af produceret gylle reduceres derved fra ca. 9890 m³ per år til 9507 m³ per år.

Der er krav om 9 måneders opbevaringskapacitet svarende til 7130 m³. Da beholderkapaciteten på ejendommen er uændret på 9900 m³ i forhold til det miljøgodkendte, er kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet overholdt.

Derudover sker der ingen ændringer i opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning i forhold til det miljøgodkendte af 25. februar 2009.

Fast husdyrgødning

I eksisterende miljøgodkendelsen går småkalve og tyrekalve på dybstrøelse. Ifølge kommunens beregninger producere de ca. 158 m³ fast gødning/dybstrøelse.

I den ansøgte drift øges mængden af produceret fast gødning/dybstrøelse idet der bliver lavet kælvningsbokse og 16 malkekøer flyttes fra gyllesystem til dybstrøelse. I den ansøgte drift produceres ca. 575 m³ fast gødning/dybstrøelse på stald.

Gødningsproduktion for FAST gødning (m³)

Dyretype	Fast gødning (m ³)	Antal dyr	DE	Tid stald %	Produktion (m ³)	Produktion i stald (m ³)
134 St.r. tyrekalve	0,958	198	1,29	100	12,48	12,48
103 St.r. Årsopdr. 0-6mdr.	1,890	50	12,25	100	145,65	145,65
101 St.r. Årskøer	15,510	16	21,25	100	416,86	416,86
					<u>Prod. i alt</u>	<u>574,99</u>

Den faste gødning fra kalvehytter og kælvningsbokse er ikke kompostlignende, da der muges ud relativt ofte. Gødningen må derfor ikke lægges i markstak. Den faste gødning udbringes dels direkte fra stald, når dette er muligt. Den resterende del opbevares på lejet møddingsplads indtil udbringning.

Der er et krav om 9 måneders opbevaringskapacitet svarende til 430 m³ fast gødning. Der foreligger en skriftlig aftale om opbevaring af 356 m³ fast gødning på ejendommen Højkolvej

8, svarende til 7,4 måneders kapacitet. Ordningen om opbevaring er midlertidig, indtil fast gødning fremadrettet kan opbevares på egen møddingsplads på ansøgers anden ejendom. Inden malkekøer flyttes fra gyllesystem til dybstrøelsessystem i ny goldstald, skal der indsendes dokumentation for tilstrækkelig opbevaringskapacitet for fast gødning – dvs. 9 måneders opbevaringskapacitet – til kommunen.

Fast gødning som muges ud fra stalden opbevares evt. i vogn/container på ejendommen indtil transport til lejet møddingsplads. Vogn/container til opbevaring af fast gødning skal placeres på et befæstet areal med afløb til møddingsaftbeholder eller lignende, og den faste gødning skal overdækkes straks efter udlægning, jf. reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Når vognen/containeren er fuld, transporteres gødningen til møddingspladen på Højkolvej 8. Såfremt transport af fast gødning til den lejede møddingsplads foregår gennem Them by, skal dette ske i lukket vogn/lukket container. Der stilles vilkår til dette.

Det er Silkeborg Kommunes vurdering, at håndtering og opbevaring af fast husdyrgødning foregår på tilfredsstillende vis, indtil møddingsplads på ansøgers anden ejendom kan tages i brug.

Vilkår til opbevaring og håndtering af gødning fremgår af afsnit 4.

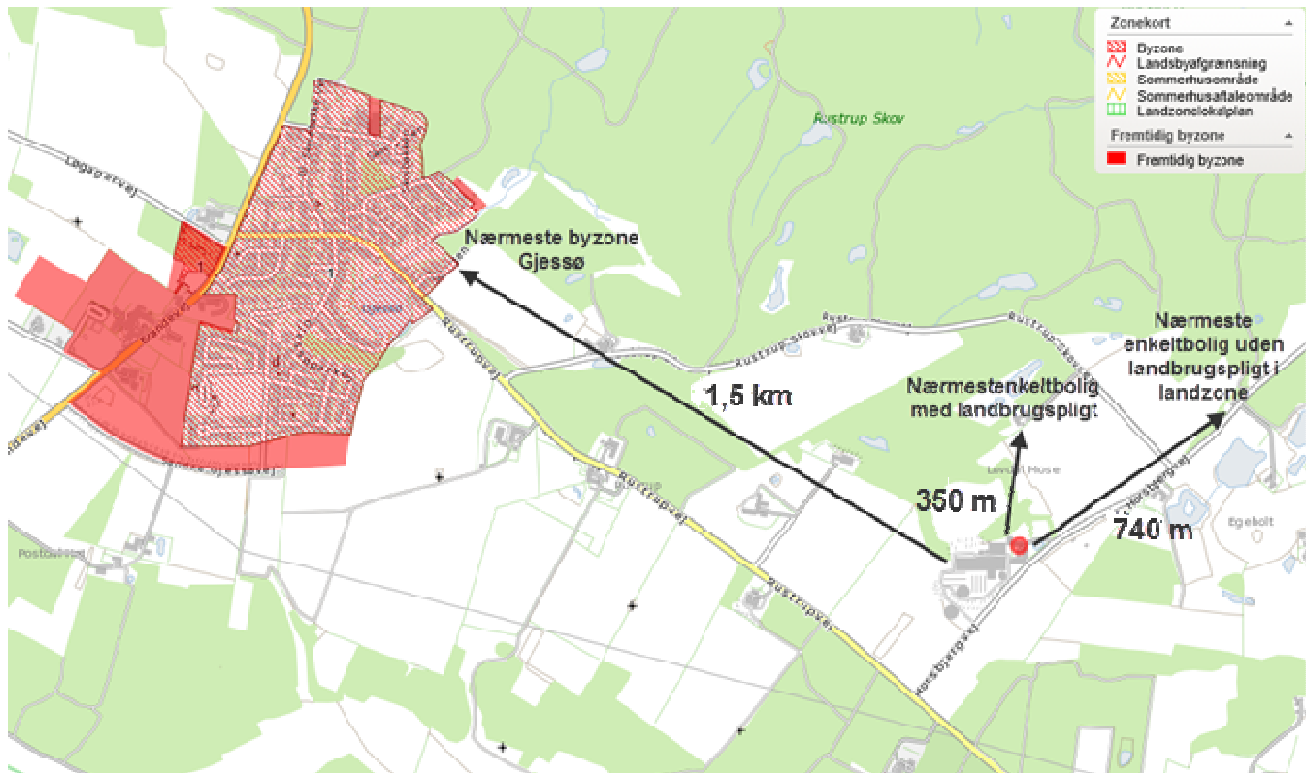
8.4. Forurening og gener fra husdyrbruget

Lugt

Ejendommens beliggenhed i forhold til naboer

Husdyrbruget er placeret i landzone. Nærmeste nabobeboelse med landbrugspligt er Rustrup Skovvej 4, som ligger ca. 350 m nord for ejendommens lugtcentrum. Nærmeste nabobeboelse, der ikke er omfattet af landbrugspligt er Horsbjergvej 3, som ligger ca. 740 m nordøst for ejendommens lugtcentrum.

Nærmeste område udlagt til byzone er Gjessø, der er beliggende 1,5 km nordvest for ejendommens lugtcentrum. Samlet bebyggelse/lokalplanlagt område i landzone (Gjessø) ligger endnu længere væk fra ejendommens lugtcentrum.

Figur 3. Afstand fra ejendommens lugtcentrum til nærmeste byzone og enkeltbolig med/uden landbrugspligt.

Resultatet af it-systemets lugtberegning

Lugtemissionen fra staldanlægget er beregnet i Miljøstyrelsens digitale ansøgningsssystem ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion. Lugtgeneafstanden, som er den minimumsafstand der skal være fra staldanlægget til hhv. byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig, er herefter beregnet udefra det fastlagt beskyttelsesniveau i bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Silkeborg Kommune har foretaget vurdering af om der er forhold vedrørende lugtberegningen der kan have en kumulativ påvirkning af lugtgenerne for de omkringboende. Der er ikke fundet grundlag for at dette skulle være tilfældet, da der ikke er andre husdyrbrug med mere end 75 DE indenfor 100 meter af nærmeste nabo uden landbrugspligt eller indenfor 300 meter af byzone/samlet bebyggelse.

It-systemets beregninger af lugtgeneafstande ses i tabel 8 og viser, at staldanlægget overholder afstandskravene til naboer, samlet bebyggelse og by vedr. lugt. Da geneafstanden i alle tilfælde er væsentlig mindre end den reelle afstand, vurderes det, at der ikke vil være lugtgener for omgivelserne ud over det forventelige og acceptable som følge af husdyrproduktionen og de ændringer der følger af tillæg til miljøgodkendelsen på Horsbjergvej 1.

Tabel 8 - Samlet resultat af lugtberegningen fra www.husdyrgodkendelse.dk - skema 41356.

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	422,45	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	282,47	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	109,76	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Ammoniak og natur

Ammoniakemission fra stald og lager reduceres ved det ansøgte i tillæg til miljøgodkendelse fra 3672 kg N/år til 3584 kg N/år. Dette er en reduktion på 88 kg N/år.

Det generelle ammoniakreduktionskrav

Kravet om 30 % reduktion af ammoniak fra stald og lager trådte i kraft den 15. marts 2011. Kravet gælder for udvidelser og stalde der renoveres og beregnes ud fra normen for bedste staldsystem 2005/06. Kravet om 30 % reduktion af ammoniak gælder således kun for den nye goldstald. For stalde og lagre som indgår i miljøgodkendelse af 25. februar 2009 er der et krav om 15 % reduktion af ammoniak.

Husdyrgodkendelse.dk kan ikke håndterer at beregne det generelle ammoniakreduktionskrav korrekt ved ansøgning om tillæg, hvor der indgår forskellige krav, hvilket fremgår af miljøstyrelses vejledning vedr. beregninger ved ansøgning om tillæg.

Ammoniakemission fra det ansøgte dyrehold

Af regnearket (i it-ansøgningssystemet) fra det miljøgodkendte dyrehold af 25. februar 2009 kan man aflæse at den tilladelige emission fra det miljøgodkendte dyrehold maksimalt må være 4477 kg N/år, for at det generelle ammoniakreduktions krav på 15 % er opfyldt.

I indeværende ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse (ansøgningsskema nr. 41356, fiktiv) fremgår det, at ammoniakemissionen maksimalt må være på 3916 kg N/år for at overholder et ammoniakreduktionskrav på 30 % for hele anlægget (alle udvidelser og ændringer siden 2007).

Af IT-ansøgningen 41356 fremgår det, at ammoniakemissionen fra det ansøgte ligger på 3584 kg N/år, dvs. under de 3916 kg N/år, som sikre, at et krav om 30 % ammoniakreduktion er opfyldt for hele anlægget. Der er derfor ikke regnet på det reelle krav, som er mindre restriktivt end 30 % -kravet.

Tabel 9. Viser beregnede ammoniakemissioner fra stald og lager og ammoniakemissionskrav fra miljøgodkendelse af 25. februar 2009 og fra tillæg til miljøgodkendelse.

	Beregninger i ansøgningskema til miljøgodkendelse 2009		Beregninger i ansøgningskema 41356 og 30549 (49882, scenarie) ifb. med tillæg	
	Beregnet emission fra stald og lager	Ammoniakemissionskrav ved 15 % reduktion	Beregnet emission fra stald og lager	Ammoniakemissionskrav ved 30 % reduktion
Før miljøgodkendelse	1897		1668	
Miljøgodkendt	4280	4477	3673	
Ansøgt ved tillæg			3584	3916

Resultat af it-ansøgningssystemets ammoniakberegninger (det generelle krav)

Som det ses af tabel 9 lever staldanlæg og lager som helhed op til det generelle krav om reduktion af ammoniakfordampningen med 30 % målt i forhold til en fastlagt referencestald, selvom kravet reelt kun gælder for den nye goldstald. Emissionen i ansøgt drift er desuden 88 kg lavere end emissionen på 3672 kg i miljøgodkendelsen.

Dette skyldes at en del kvier og køer flyttes fra til et staldsystem med spaltegulv, rundskyld, skrabning til den nye goldstald med sengebåsestalde med spaltegulv (kanal, linespil) og skrabning, som har lavere ammoniakfordampning end det oprindelige staldsystem, samt at effekten af skraberne over spalterne i sengestald med ringkanal i dag vurderes at være højere end antaget på tidspunktet for miljøgodkendelsen af 25. februar 2009. På tidspunktet for miljøgodkendelsen af 25/2-2009, blev skraber tillagt en ammoniakreducerende effekt på 20 %. I ansøgningen om tillæg er effekten af skraber sat til 25 % i alle staldafsnit med sengestald med ringkanal og skraber på spaltegulvet.

Silkeborg kommune vurderer på baggrund af det indsendte ansøgningskema med beregninger, at det generelle ammoniakreduktionskrav fra husdyrbruget er overholdt, da hele staldanlægget med lager lever op til et ammoniakreduktionskrav på 30 %, selvom dette reelt kun gælder den nye goldstald.

Anlæggets påvirkning af beskyttet natur

Figur 4 viser beliggenhed af ejendommen i forhold til omkringliggende beskyttet natur.

§ 7-natur (kategori 2-natur)

Ca. 800 meter nordøst for ejendommen ligger en lille højmose i et skovområde (Pkt. 1 i fig. 4), og ca. 1000 m og 1300 m sydøst for ejendommen ligger henholdsvis et overdrev (Pkt. 4) og en hede (Pkt. 5) ved Kollerbakker. Højmosen, overdrevet og heden er omfattet af beskyttelsen i § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Næremere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder er omfattet af beskyttelsen i § 7 stk. 1, nr. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvor der er et krav til maksimal **total** deposition af

ammoniak på 1,0 kg N/ha/år. Det drejer sig om naturtyperne: højmose, lobeliesøer samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha (kategori 2-natur) jf. beskyttelsesniveauet i bilag 3 i *Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug*.

Der er i IT-ansøgningssystemet foretaget beregning af deposition af ammoniak på højmosen, da denne ligger nærmest ejendommen. **Total** depositionen til højmosen vil være 0,2 kg N/ha/år ved den ansøgte drift (skemaID 50738) og depositionen er uændret i forhold til depositionen ved den miljøgodkendte nudrift. Det vurderes på den baggrund, at beskyttelsesniveauet i bilag 3 er overholdt, og at ændringerne i tillægget til miljøgodkendelsen ikke vil medføre øget påvirkninger af højmosen.

Da beskyttelsesniveauet er overholdt for højmosen, som ligger nærmest ejendommen, vurderes det, at beskyttelsesniveauet ligeledes er overholdt for henholdsvis overdrevet og heden ved Kollerbakker (kategori 2-natur).

Det vurderes samlet, at ammoniakdepositionen på de omkringliggende kategori 2-naturtyper ligger langt under beskyttelsesniveauet på 1 kg N/ha/år for kategori 2-naturtyper i bilag 3. Ændringerne i forbindelse med etablering af goldstalden og flytning af dyr vil ikke medføre en øget ammoniakdeposition og vil dermed ikke påvirke naturområderne ud over, hvad der er givet godkendelse til i 2009.

Internationale beskyttelsesområder (kategori 1-naturtyper)

Nærmeste Natura 2000-område, H 181 Silkeborgskovene ligger ca. 1500 m nord for ejendommen.

Ammoniakfølsomme Natura 2000 naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og andre heder og overdrev indenfor Natura 2000 området (kategori 1-natur) er omfattet af beskyttelsen i § 7 stk. 1, nr. 1 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvor der er et krav til maksimal total deposition af ammoniak på 0,3 - 0,7 kg N/ha/år (afhængig af kumulation med andre ejendomme) jf. beskyttelsesniveauet i bilag 3 i *Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug*.

I lighed med de tre kategori 2 naturtyper nævnt ovenfor vurderes det, at ammoniakdepositionen på naturområdet ved den ansøgte drift er uændret i forhold til depositionen ved den miljøgodkendte nudrift, og at afstanden til natura 2000 området er så stor, at ammoniakdepositionen ikke overstiger 0,3 kg N/år. Det vurderes, at projektet på grund af afstanden til habitatområdet ikke vil medføre en negativ påvirkning af dette og ikke er i strid med bevaringsmålsætningen for området.

Anden natur (kategori 3)

Umiddelbart nord for staldanlægget ligger en eng og en mose (pkt. 2), som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3-beskyttelse. Goldstalden som placeres nord for det eksisterende anlæg ligger ca. 100 m fra mosen.

Området er besigtiget af Silkeborg Kommune den 6. juli 2011. Det centrale flade område uden træer der er registreret som eng, beskrives som ung natureng, uden græsning eller slåning, og stedvis ret tør. Der blev registreret en række plantearter typisk for eng; lav ranunkel, eng-rapgræs, eng-rottehale, knæbøjet rævehale, eng-rørhvene, knop-siv, lyse-siv, hare-star, eng-svingel og kær-tidsel. På den våde del af engen nærmest skoven blev der ydermere registreret krybende baldrian, mangeblomstret frytle og grå star. Engen ses med vedvarende græsdække på samtlige luftfotos fra 1995 og frem, visse år med spor efter slåning.

Mose-området langs den nordlige og østlige del af engen (se figur 3) er skovbevokset mose på tørvejord, men stedvis ret tør. Enkelte steder er der spor efter gamle tørvegrave med typisk mosevegetation såsom tørvemosser og kragefod. Endvidere blev der registreret mose-arter såsom blåtop, bølget bunke, smalbladet mangeløv, lyse-siv, almindelig skjolddrager, kær-snerre, almindelig star, grå star, manna-sødgræs, tagrør og blåbær, men også en række arter typisk for skov: skovsyre, alm. røn, nåletræer, vortebirk, bøg og bævreasp.

På grundlag af ovenstående kan det konkluderes at mosen stedvis har karakter af skovbevokset tørvemose, men at der ikke findes højmose i området, og heller ikke spor efter nedbrudt højmose.

Kommunen skal foretage en konkret vurdering af, om der skal stilles vilkår til maksimal merdeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturtyper udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, som ikke er omfattet af lovens § 7. Det drejer sig om heder, moser, overdrev og skov (kategori 3-natur). Kommunen kan stille vilkår om en maksimal **merdeposition** ned til 1,0 kg N/ha/år, jf. beskyttelsesniveauet i bilag 3 i *Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug*.

Kategori 3-natur omfatter ikke enge. Engen er derfor ikke omfattet af beskyttelsesniveauet i husdyrlovens bilag 3. Engen vurderes i øvrigt ikke at være særlig ammoniakfølsom.

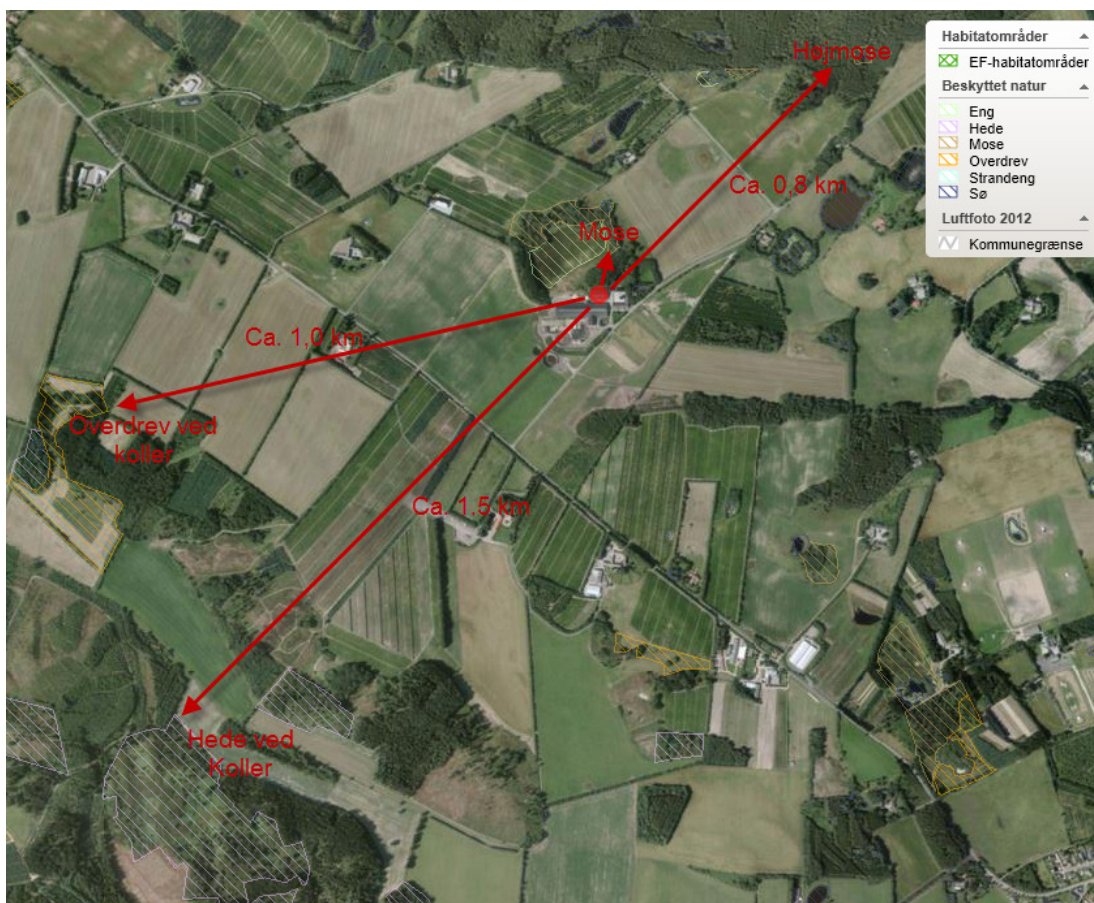
Kategori 3-natur omfatter moser. Beregninger i IT-ansøgningssystemet viser, depositionen af ammoniak på mosen (i punktet nærmest goldstalden) **øges** med 0,1 kg N/ha/år som konsekvens af, at køer flyttes fra det øvrige staldsystem til den nye goldstald, som ligger lidt nærmere mosen (scenarieberegning skema ID 49882). I kumulation med den miljøgodkendte udvidelse fra 2009 er der en samlet **merdeposition** af ammoniak på 2,3 kg N/ha/år (scenarieberegning skema ID 50738).

Da mosen ikke er særlig kvælstofsårbar vurderes det, at en merbelastning på 0,1 kg N/ha/år i forbindelse med tillægget og en samlet merbelastning på ca. 3,6 kg N/ha/år ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af mosen.

Det er kommunens vurdering, at en forøgelse af belastningen fra 2,2 kg N/år til 2,3 kg N/ha år ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af mosen, og derfor ikke kan begrunde et vilkår om maksimal deposition af ammoniak.

Det vurderes, at der ikke er andre beskyttede naturtyper indenfor nærområdet til ejendommen, som kan påvirkes i forbindelse med det ansøgte.

Det vurderes samlet at den ansøgte etablering af goldstald og flytning af dyr ikke er i strid med bevaringsmålsætningen for Natura 2000-området og ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af omgivende beskyttet natur.

Figur 4 - Placeringen af de forskellige § 3beskyttede naturområder, de forskellige natur punkter er forklaret i teksten.

Støj, støv, lys og skadedyr

Tillægget udløser ikke ændringer vedrørende støj, støv, lys og skadedyr.

Transport

Ud over transporter med fast husdyrgødning, som er behandlet i afsnit 8.3, udløser tillægget ikke ændringer vedrørende transporter.

9. Konklusion

Silkeborg kommune har på baggrund af de indsendte oplysninger vurderet, at de ønskede ændringer i ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse kan indføres under forudsætning, af anførte vilkår til drift og indretning af ejendommen i afsnit 4. Kommunens vurdering fremgår af afsnit 8.

Det kan konkluderes, at ansøger også med de ansøgte ændringer, kan overholde det fastsatte BAT-emissionsniveau. Grundlaget for at overholde niveauet er, at de i dette tillæg stillede vilkår overholdes.

Det er Silkeborg Kommunes opfattelse at:

- husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.
- Der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af omkringboende mod evt. gener i forbindelse med driften af ejendommen

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder projektet afskærings-kriterierne i husdyrloven. Derfor godkender Silkeborg Kommune tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen til husdyrbruget med de stillede vilkår.

Bilag 1. Ansøgers miljøtekniske redegørelse

Hej Hanne Lise

På vegne af Hans Skovgaard fremsendes hermed ansøgning om tillæg til udnyttelse af maskinhus til goldkøer og opdræt.

Det skal understreges at der ikke er tale om en udvidelse af dyreholdet på ejendommen. Men blot en omflytning af dyr fra et staldsystem til et andet. Begrundelse for at flytte dyrene er at småkalvene skal flyttes væk fra gårdbutikken af levnedsmiddelveterinære grunde, og der ønskes at skabe bedre kævningsforhold som overholder der skærpede dyrevelfærdskrav der er gjort gældende i lov om hold af kvæg.

Der vil blive etableret sengebåsestald med fast gulv(præfabrikeret, m skraber) i den ene del af maskinhuset og kævningsboks med dybstrøelse i den anden del.

Der er således tale om omflytning af køer til et væsentlig bedre staldsystem, end det allerede godkendte.

For småkalvenes vedkomne vil disse blot blive flyttet således at de står ved siden af kalvevognene i en flytbar dybstrøelseshytte.

Jeg har lavet en kopi af den godkendte ansøgning i husdyrgodkendelse og tilrettet placering af dyr. Denne ansøgning (nr 30.549) er indsendt i husdyrgodkendelse.dk

Silkeborg kommune bedes overveje om det ansøgte ikke kan henføres under ikke-godkendelsespligtige ændringer.

Med venlig hilsen
Peter Salling
Senior Miljøkonsulent

Gråkjær Miljøcenter A/S
Lundvej 24
DK-8700 Horsens
Mobil +45 4020 7606
Tel. +45 9613 5555
Mail pesal@graakjaer.dk

WWW.GRAAKJAEER.DK TROVÆRDIG EKSPERTISE - I TALENTRPRISE!

Fra: Peter Salling <pesal@graakjaer.dk> Sendt: fr 15-06-2012
Til: Hanne Lise Koed (13977)
Cc:
Emne: Vedr. Horsbjergvej 1

Hej Hanne Lise

Hermed fremsendes supplerende omkring ansøgning om tillæg til eksisterende godkendelse på ejendommen.

Der er indsendt en fiktiv ansøgning nr 41356 der beregninger udvidelsesbelastningen siden 2007.

Ansøgning 30549 er tilrettet og genindsendt.

Der er i det ansøgte igen ændringer af det tilladte dyrehold. Der er tale om opførelse af kævnings- og velfærdsfaciliteter til køerne som er nødvendige for at overholde de nye regler for lov om hold af kvæg. Derudover er der en mindre mængde opdræt der flyttes væk fra en stald placeret tæt på ejendommens gårdbutik. Disse opstaldede dyr flyttes på foranledning af fødevarerikkerhedsmæssige grunde.

Kævnings- og velfærdsfaciliteter indrettes i eksisterende bygning, og der vil derfor ikke være et ændret påvirkning af de landskabelige forhold omkring ejendommen. Opdræt placeres ved eksisterende kalvehytter.

Stalden indrettes med gulvsystem der er defineret som værende BAT, og i forhold til det gulvsystem der er tilladt i den nugældende godkendelse er gulvsystem med mindre ammoniakfordampning. BAT vurderes derfor overholdt på ejendommen. Ejendommens samlede ammoniakfordampning bliver mindre ved de ansøgte ændringer.

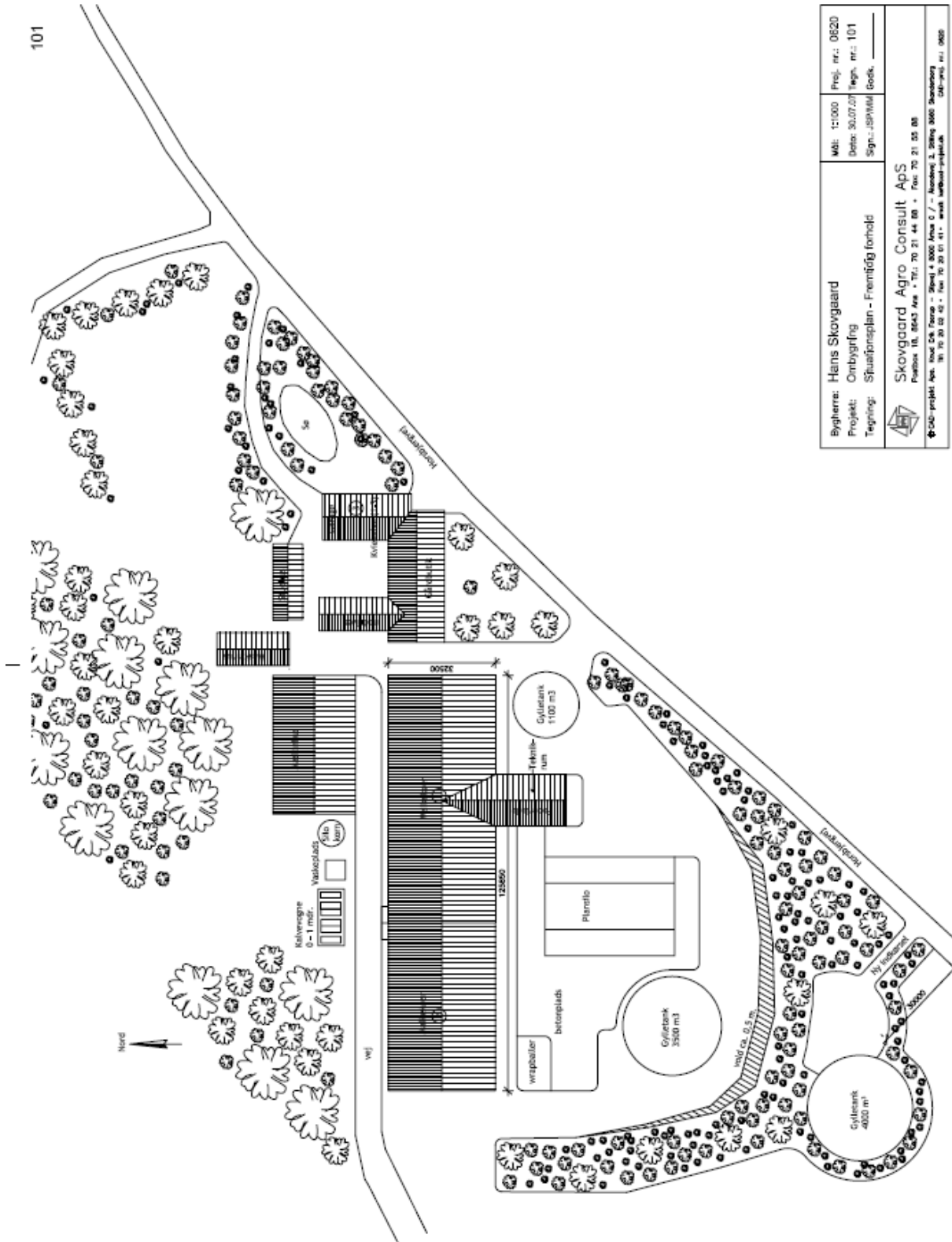
Med venlig hilsen
Peter Salling
Senior Miljøkonsulent

Gråkjær A/S
Lundvej 24
DK-8700 Horsens
Tel. +45 9613 5555
Mobil +45 4020 7606
Mail pesal@graakjaer.dk

WWW.GRAAKJAEER.DK TROVÆRDIG EKSPERTISE - I TALENTRPRISE!

Bilag 2 – Situationsplan over ejendommen på Horsbjergvej 1 (fra MGK)

Bilag 3 – Kort over staldafsnit med ændringer på Horsbjergvej 1

Bilag 4.- Høringsbrev fra Rustrup Skovvej 4

.....Them-10-12--2013¶

¶
¶
¶

.....Natur-og-Miljøklagenævnet.¶

¶
¶

.....Klage over Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af 25/2-2009 af kvægejendommen ¶

¶
¶

.....Horsbjergvej 1, 8653 Them.¶

¶
¶

Undertegnede Flemming & Birgit Juul Petersen, Rustrup Skovvej 4, 8653, Them, ønsker at påklage ansøgning om udnyttelse af eksisterende maskinhus til goldstald.¶

¶

Indledningsvis vil vi påpege mangler ved informationsmaterialet, der er grundlag for Silkeborg Kommunes oplæg til afgørelse.¶

¶
¶

1: Afstandskrav til vandforsyning, vandløb, søer (p.13).¶

Umiddelbart nord for den nye stald ligger en "eng". Der er ikke tale om en eng, men en højmosé. Når man på figur 4 (p.27) beskriver afstanden til §3 beskyttede naturområder, nedprioriterer man "engen", højmosen umiddelbart tæt ved stalden. Jeg medsender en korrigeret figur 4 (bilag no 1).¶ I samme afsnit (p.13) nævnes, at den stejle skråning mellem stald og højmosé er beplantet med gamle bøgetræer. Det stejle område består af 2 områder: 1: Et meget stejlt område, der er ubeplantet. 2: Et mere moderat skrånende område med løvtræer.¶

Det meget stejle område har fra ejerens side været udsat for forsøg på nivellerering ved påfyldning af jord mv., hvilket i sig selv er utilstedeligt nær et §3 område. Ved regnvejr vil der ske en naturlig udvaskning af affaldsstoffer, der ledes ned i højmosen (jeg medsender foto, der viser den skumdannelse, der allerede nu forekommer (bilag no 2). Silkeborg kommune har gentagne gange haft fokus på området, da Gjessø Bæk angiveligt skulle være indklaget som brun med skumdannelse. Det vil være helt utilstedeligt og lovstridigt at øge miljøbelastningen i et §3 område.¶ Det er fint nok med ammoniakberegninger, men dyrene skal undertiden flyttes, og da må naturen jo også gå sin gang. Og det vil som en naturlig følge af tyngdekraften og den stejle skråning jo begribeligvis ende i "engen", rettelig det §3 vådområde der ligger mindre end 100m fra det gamle maskinhus og måske kommende goldstald.¶

Konklusion. Afstandskrav til dræn og vandløb er utilstrækkelige (p12). Dræn usikkert, kun 6 m (15m lovbefalet), vandløb 100m (500m lovbefalet)¶

¶
¶

2: Landskabelige hensyn (p.14).¶

Kommunens postulat, at der ikke vil være en ændret påvirkning af de landskabelige forhold bør revurderes:¶

Vi vil anmode om at tage de langsigtede briller på og undgå hovsa løsninger. Allerede i 2009 mødte den overordentligt iøjnefaldende placering af byggeriet Horsbjergvej 1 stærk kritik, højt placeret i et smukt landskab. Afstanden til vandløb er allerede overskredet. Der er dog forskel på en stald og et maskinhus, og vi ser ingen grund til at cementere en lovstridig fejlbeslutning yderligere. Det er også et spørgsmål, om skifte af anvendelsesområde ved at ændre maskinhuset til stald er lovstridigt.¶

¶

1

¶
¶

Placeringen af den nye stald er fejlagtig. Skal denne goldstald overhovedet placeres her, må det være syd for ejendommen. Det fladere område ned mod en asfalteret vej må være at foretrække. ¶
Det her er jo blot et skridt på vejen i en konstant ekspansion af økonomiske hensyn. Hans Skovgård vil snart mangle et maskinhus. Den ansøgning kan komme om et par år. Den udvikling bør man forudse. ¶

Jeg vedlægger (bilag no.3) forslag til alternativ placering af goldstalden. Der er i skråningen mod Rustrupvej en lavning. Hvis man ved udgravningen til stalden accentuerede denne lavning og ved påfyldning af jord på samme måde som støjskærm ved vejanlæg - skabte en barriere mod det omgivende landskab, ville kun taget fra et nyopført staldprojekt kunne ses. Denne afskærmning til omgivelserne vil også være en beskyttelse mod evt. utilsigtet lækage og lugtgener, og burde rettelig også opføres på højdedraget. ¶

Dette forslag til alternativ placering indebærer flere fordele. Der er allerede fine tilkørsels faciliteter og tættere relation til gylletanke. Desuden plads til at skabe parkeringsmuligheder. Jeg har bevidst tegnet stalden i en størrelsesorden, som den eksisterende kostald, for at imødesæ yderligere ekspansion. Den ene halvdel kunne evt. benyttes som maskinhus. ¶

Man må allerede nu gøre sig klart om man ønsker en udbygning af dette voldsomme industrielle landbrugskompleks placeret på Horsbjergvej 1, eller Hans Skovgård må udnytte allerede opførte bygninger på hans nyerhvervede ejendom Anelund, Løgagervej (max 3 km fra Horsbjergvej 1). Det er helt uantageligt, at et naturskønt område skal ændres til industri, når allerede eksisterende bygninger er forekommende. ¶

Da forslaget ikke skal bære præg af en personlig vendetta, og vi ved, at der for landbruget indgår store summer i godkendelsesproceduren, kunne vi evt. anbefale, at udvidelsen sker gradvis, og Anelund fungerer som goldstald, medens den nye projektering og evt. opførelse foregik. ¶

¶

¶

¶

3: Anlæggets påvirkning af beskyttet natur (p.24). ¶

Det er helt fint at vise beregninger fra områder 800-1300 m fra stalden, (der for øvrigt ligger på Hans Skovgårds matrikel) og i konklusionen undlade området 100m fra samme (og de mange andre vådområder se bilag1). Det giver beslutningstageren en falsk fornemmelse af seriositet. Vådområdet under det stærkt skrånende område nord for stalden ned mod de store skovområder grænsende ned til Thorsø og med afvanding til Gjessø Bæk, ser man ikke. Man må nødvendigvis være meget lokalkendt for at se skævvridningerne i informationsmaterialet. Beregningerne af ammoniak på højmosen 800 m fra ejendommen (fejlagtigt karakteriseret som den der ligger nærmest ejendommen) er beregnet til 0,2kg-N/ha/år. Højmosen 100m fra stalden vurderer man, uden begrundelse, baseret på målinger fra 2009, lavere til 0,1 kg-N/ha/år. På p.24 bliver "engen" endelig til en §3 højmose og forureningsproblematikken skjult ved mgl. Ammoniakfølsomhed!!!!. Og ikke særlig sårbar (p.26). ¶

Dette fører til en subjektiv ledende konklusion. ¶

¶

¶

¶

¶

¶

¶

¶

¶

¶

¶

Havde man i konklusionen rettelig skrevet.¶

Det drejer sig om en bygningsændring på Horsbjergvej 1 med konvertering af eksisterende maskinhus til goldstald. Den landbrugsmæssige indretning af stalden er forskriftsmæssigt opfyldt, men placeringen opfylder ikke afstandskrav til vandløb. Stalden ligger ved en stejl skrænt, der går over i en §3 højmose med afløb til Gjessø Bæk og videre til Thorsø og Gudenåsystemet. Brunfarvning og skumdannelse i Gjessø Bæk er indklaget gentagne gange hos Silkeborg Kommune. Der er foretaget flere undersøgelser hos alle lodsejere i det lavtliggende område på Rustrup Skovvej, uden at man kan finde mangler. Rustrup Skovvej omfatter 3 husstande med mindre end 10 indbyggere. Da forureningen må antages at komme fra det omgivende miljø, må man påregne, at en belastning fra 500-600 dyreenheder antageligvis vejer tungere end 10 humane. En yderligere belastning af området er ikke ønskelig, og forureningsniveauet i højmosen er ikke undersøgt siden 2009. En potentiel miljøkatastrofe med direkte adgang til Gudenåsystemet vil have uoverskuelige følger.¶

Mon det ville blive godkendt andetsteds?¶

¶

¶

¶

Konklusion: Får Hans Skovgård tilladelse til at foretage yderligere ekspansion på Horsbjergvej 1 og ikke på Anelund, Løgagervej, må forudsætningen være, at placeringen af en goldstald bliver revurderet. Væk fra højdedraget, miljømæssigt mere forsvarligt. Hans Skovgård må desuden beplante skrænten mod højmosen og opfylde en gammel forpligtelse om etablering af fredskov i området grænsende til højmosen.¶

¶

¶

Med venlig hilsen Flemming & Birgit Juul Petersen. Rustrup Skovvej 4. 8653 Them. (Bilag vedlægges).¶

¶

SU til ovenstående udbedes.¶

¶

NB: Til information er ovenstående skrivelse afsendt til de nævnte interessegrupper.¶

¶

Bilag 5.- Kommunens bemærkninger til høringsskrivelse fra Rustrup Skovvej 4

Silkeborg Kommune · Søvej 1 · 8600 Silkeborg
Flemming og Birgitte Juul Petersen
Rustrup Skovvej 4
8653 Them

13. januar 2014

Angående jeres bemærkninger til udkast til tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse på ejendommen **Horsbjergvej 1**.

Tak for jeres bemærkninger af 10-12-2013 til udkast til tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse på **Horsbjergvej 1**.

I har indsendt jeres høringssvar, som en klage over afgørelse om tillæg til miljøgodkendelse, og samtidig fremsendt denne til Natur og Miljøklagenævnet. Jeg skal gøre opmærksom på, at der er tale om en nabohearing/partshøring af **udkast** til tillæg til miljøgodkendelse. Hvor kommunen skal behandle de indkomne bemærkninger og hvis det er relevant indarbejdes forslagene/bemærkningerne i den **endelige afgørelse**. Såfremt I ønsker, at klage over afgørelsen, når denne meddeles, skal dette gøres i klageperioden på 4. uger efter at afgørelsen er meddelt. Natur- og Miljøklagenævnet er underrettet om fejlen.

Afgørelse med klageperiode kan ses på Kommunens hjemmeside eller vi kan orientere jer, hvis det har jeres interesse.

Pkt. 1: Afstandskrav til vandforsyning, vandløb, søer (p. 13).

I jeres høringssvar skriver I:

Umiddelbart nord for den nye stald ligger en "eng". Der er ikke tale om en eng, men en højmosse. Når man på figur 4 (p. 27) beskriver afstanden til §3 beskyttede naturområder, nedprioriterer man "engen", højmosen umiddelbart tæt ved stalden. Jeg medsender en korrigeret figur 4 (bilag 00 1).

I samme afsnit (p. 13) nævnes, at den stejle skråning mellem stald og højmosse er beplantet med gamle bøgetræer. Det stejle område består af 2 områder 1: Et meget stejlt område, der er ubeplantet. 2: Et mere moderat skrånende område med løvtræer.

Det meget stejle område har fra ejerens side været udsat for forsøg på nivellerering ved påfyldning af jord mv., hvilket i sig selv er utilstedeligt nær et §3 område. Ved regnvejr vil der ske en naturlig udvaskning af affaldsstoffer, der ledes ned i højmosen (jeg medsender foto, der viser den skumdannelse, der allerede nu forekommer (bilag 00 2).

Silkeborg kommune har gentagne gange haft fokus på området, da Gjessø Bæk angiveligt skulle være indklaget som brun med skumdannelse. Det vil være helt utilstedeligt og lovstridigt at øge miljøbelastningen i et §3 område.

Det er fint nok med ammoniakberegninger, men dyrene skal undertiden flyttes, og da må naturen jo også gå sin gang. Og det vil som en naturlig følge af tyngdekraften og den stejle skråning jo begribeligvis ende i "engen", rettelig det §3 vådområde der ligger mindre end 100m fra det gamle maskinhus og måske kommende goldstald.

Hanne Lise Koed
Direkte tlf.: 61368554
hlik@silkeborg.dk

Technik- og Miljøafdelingen
Natur- og Miljøsektionen

Silkeborg Kommune
Søvej 1 · 8600 Silkeborg
Tlf.: 8970.1000
www.silkeborgkommune.dk

Konklusion. Afstandskrav til dræn og vandløb er utilstrækkelige (p12). Dræn usikkert, kun 6 m (15m lovbefalet), vandløb 100m (500m lovbefalet)

Kommunens bemærkninger til pkt. 1:

I jeres brev skriver I, at engen umiddelbart nord for den nye goldstald ikke er en eng men en højmosse. Dette forhold omtales under punkt 3 Anlæggets påvirkning af beskyttet natur.

Mellem driftsbygningerne og engen er et skræntareal med fredskov. Ejer har på skræntingen nærmest driftsbygningerne foretaget terrænregulering ved at fylde jord på skrænten og træerne er fjernet. Dette har givet anledning til erosion af jordmateriale i kanten af engen. Hvilket kan have været årsagen til den observerede brunfarvning af vand som står på engen. Ejer er af Naturstyrelsen (som er myndighed) blevet pålagt at etablere en ny skråning med en passende hældning, der sikrer, at skrænten fremover er stabil. Afgrænsningen af skråningen er fastlagt af Naturstyrelsen. Det fredskovspligtige areal skulle endvidere gentilplantes med løvskov, og jordfyld, som var eroderet ud på den tilgrænsende eng skulle fjernes. Ansøger har i efteråret 2012 genetableret skrænten og tilplantet denne med løvtræer efter de retningslinjer som Naturstyrelsen har pålagt. Dette er meddelt telefonisk til Naturstyrelsen, som er myndighed på området. Disse tiltag forventes at være tilstrækkeligt til at undgå at der fremadrettet sker erosion af jordmateriale ud på den tilstødende eng.

I jeres brev skriver I, at en forurening af Gjessø Bæk stammer fra engen nord for **Horsbjergvej 1**. Gjessø Bæk ligger imidlertid ca. 1 km fra engen og der er ingen drænforbindelse mellem eng og vandløb. Engen er drænet via lodrette dræn, som ender i sandlaget under engen. Det vurderes derfor, at de observerede forhold i Gjessø bæk ikke har forbindelse til forhold omkring engen.

I jeres brev konkluderer I, at afstandskrav til dræn og vandløb ikke er overholdt, idet afstanden til vandløb er 100 m og afstanden til dræn er 6 meter.

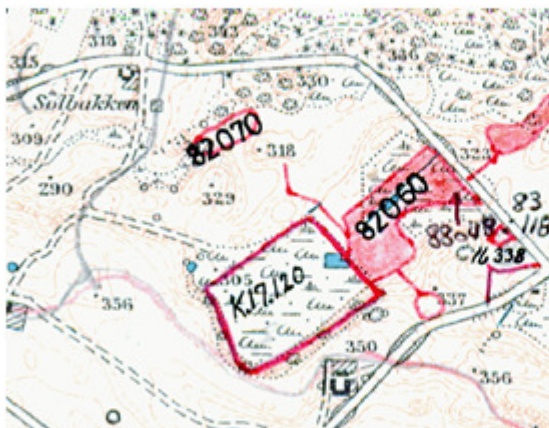
I henhold til reglerne i husdyrlovens § 8 skal der være minimum 15 meter fra goldstalden til vandløb, dræn og søer.

Ifølge kommunens oplysninger er der min. 1 km til Gjessø Bæk og **Horsbjerg Bæk**, som er de nærmeste vandløb. Der er ca. 70 m til nærmest vandhul (på ejendommen). Afstandskravet på 15 meter til vandløb og søer i husdyrlovens § 8 er dermed overholdt.

Oplysninger om drænforhold stammer fra **Orbicons** Drænkort, som er gamle målebordsblade, hvor drænarbejde udført af **Hedeselskabet** i perioden 1940-65 er indtegnet med tusch. Den præcise afgrænsning af drænområdet er behæftet med nogen usikkerhed. Kortudsnit fra engen er vist nedenfor i figur 1. Kommunen har efterfølgende digitaliseret oplysningerne om drænforhold. Hvilket ses på figur 2. Som det ses ud fra placering af drænområde i forhold til højdekurverne på de to figurer, er der ved digitaliseringen sket en vis forskydning af drænområdet "op ad skrænten" (højdekurverne).

Ud fra oplysninger på det oprindelige drænkort ser det ud til, at det er det lave område (engen og mosen) som er drænet og ikke den stejle skråning mellem ejendommen og engen. Hvilket også er logisk, idet det ikke har noget formål at dræne en stejl skråning. Kommunen tager derfor udgangspunkt i at den stejle skråning ikke er drænet, hvilket også bekræftes af ejer.

Afstanden fra staldbygningen til foden af den stejle skråning ved engen er 30 m. Det vurderes på den baggrund, at afstandskravet på 15 m i husdyrloven er overholdt.

Figur 1. Orbicons drænkort.

Figur 2. Luftfoto 2012 med digitaliseret drænområde (rød)

Pkt. 2: Landskabelige hensyn (p.14).

I jeres høringsbrev skriver I:

Kommunens postulat, at der ikke vil være en ændret påvirkning af de landskabelige forhold bør revurderes:

Side 3

Vi vil anmode om at tage de langsigtede briller på og undgå hovsa løsninger. Allerede i 2009 mødte den overordentligt iøjnefaldende placering af byggeriet Horsbjergvej 1 stærk kritik, højt placeret i et smukt landskab. Afstanden til vandløb er allerede overskredet. Der er dog forskel på en stald og et maskinhus, og vi ser ingen grund til at cementere en lovstridig fejlbeslutning yderligere. Det er også et spørgsmål, om skifte af anvendelsesområde ved at ændre maskinhuset til stald er lovstridigt.

Placeringen af den nye stald er fejlagtig. Skal denne goldstald overhovedet placeres her, må det være syd for ejendommen. Det fladere område ned mod en asfalteret vej må være at foretrække.

Det her er jo blot et skridt på vejen i en konstant ekspansion af økonomiske hensyn. Hans Skovgård vil snart mangle et maskinhus. Den ansøgning kan komme om et par år. Den udvikling bør man forudse.

Jeg vedlægger (bilag no.3) forslag til alternativ placering af goldstalden. Der er i skråningen mod Rustrupvej en lavning. Hvis man ved udgravningen til stalden accentuerede denne lavning og ved påfyldning af jord- på samme måde som støjskærm ved vejanlæg - skabte en barriere mod det omgivende landskab, ville kun taget fra et nyopført staldprojekt kunne ses. Denne afskærmning til omgivelserne vil også være en beskyttelse mod evt. utilsigtet lækage og lugtgener, og burde rettelig også opføres på højdedraget.

Dette forslag til alternativ placering indebærer flere fordele. Der er allerede fine tilkørsels faciliteter og tættere relation til gylletanke. Desuden plads til at skabe parkeringsmuligheder. Jeg har bevidst tegnet stalden i en størrelsesorden, som den eksisterende kostald, for at imødesee yderligere ekspansion. Den ene halvdel kunne evt. benyttes som maskinhus.

Man må allerede nu gøre sig klart om man ønsker en udbygning af dette voldsomme industrielle landbrugskompleks placeret på Horsbjergvej 1, eller Hans Skovgård må udnytte allerede opførte bygninger på hans ny erhvervede ejendom Anelund, Løgagervej (max 3 km fra Horsbjergvej 1). Det er helt uantageligt, at et naturskønt område skal ændres til industri, når allerede eksisterende bygninger er forekommende.

Da forslaget ikke skal bære præg af en personlig vendetta, og vi ved, at der for landbruget indgår store summer i godkendelsesproceduren, kunne vi evt. anbefale, at udvidelsen sker gradvis, og Anelund fungerede som goldstald, medens den nye projektering og evt. opførelse foregik.

Kommunens bemærkninger til punkt 2:

Hans Skovgård har i 1999 indsendt anmeldelse af byggearbejde til kommunen til etablering af maskinhuset, som nu ønskes ombygget til goldstald. Maskinhuset er opført i tilknytning til eksisterende byggeri, og krævede derfor ikke landzonetilladelse efter dagældende regler. Stalde og andre driftsbygninger, som var nødvendig for ejendommens drift, og som blev opført i tilknytning til eksisterende byggeri skulle ikke have landzonetilladelse. Byggeriet skulle blot anmeldes til kommunen. Opførelse af maskinhus er derfor sket efter reglerne.

Det fremgår af § 22 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug at:

Ved opførelse af ny bebyggelse på et husdyrbrug uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer og opførelse af ny bebyggelse, som ikke er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom, skal kommunalbestyrelsen ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter § 11 eller § 12 sikre sig, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes. Stk. 2. For byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt, og som opføres uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, skal kommunalbestyrelsen vurdere beligheden og udformningen af det ansøgte.

Det fremgår af vejledningen til loven, at lovens krav om en vurdering efter § 22 alene vedrører opførelse af ny bebyggelse og tilbygninger men ikke ombygninger, renovationer af eksisterende anlæg mv. Desuden gælder kravet for erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri, som opføres **uden** tilknytning til ejendommens bebyggelse. Maskinhuset/goldstalden skal derfor ikke vurderes efter § 22.

Ifølge lovens § 23 nr. 4 skal Kommunalbestyrelsen ved vurdering af en ansøgning om godkendelse efter § 11 eller § 12 varetage hensynet til de landskabelige værdier.

Ifølge vejledningen til loven skal vurderingen efter § 23 nr. 4 ikke kun omfatte nybyggeri, men også ombygningers påvirkning af landskabet.

I den pågældende sag, sker der imidlertid ingen ydre bygningsmæssige ændringer. Der stilles vilkår til dette i miljøgodkendelsen. Da der ikke foretages ydre bygningsmæssige ændringer i forbindelse med etableringen af goldstalden vil der ikke være en ændret påvirkning af de landskabelige forhold omkring ejendommen.

Kommunen kan ikke i lovgivningen finde grundlag for, at bygningen skal opfattes som en nyetablering, fordi anvendelsen af bygningen ændres fra maskinhus til stald. Kommunen har på den baggrund ikke mulighed for, at stille vilkår til placering og udformning af stalden.

I foreslår alternativ placering af goldstalden syd for ejendommen eller at eksisterende bygninger på ejendommen Løgagervej 4 bruges i stedet. Kommunen har jf. ovenstående, ikke bemyndigelse til at foretage den slags vurderinger.

Pkt. 3: Anlæggets påvirkning af beskyttet natur (p. 24).

I jeres høringsbrev skriver I:

Det er helt fint at vise beregninger fra områder 800-1300 m fra stalden, (der for øvrigt ligger på Hans Skovgårds matrikel) og i konklusionen undlade området 100m fra samme (og de mange andre vådområder se bilag1). Det giver beslutningstageren en falsk fornemmelse af seriøsitet. Vådområdet under det stærkt skrånende område nord for stalden ned mod de store skovområder grænsende ned til Thorsø og med afvanding til Gjeslø Bæk, ser man ikke. Man må nødvendigvis være meget lokalkendt for at se skævvridningerne i informationsmaterialet. Beregningerne af ammoniak på højmosen 800 m fra ejendommen (fejlagtigt karakteriseret som den der ligger nærmest ejendommen) er beregnet til 0,2kg N/ha/år. Højmosen 100m fra stalden vurderer man, uden begrundelse, baseret på målinger fra 2009, lavere til 0,1 kg N/ha/år. På p. 24 bliver "engen" endelig til en 5,3 højmose og forureningsproblematikken skjult ved ~~mg~~. Ammoniakfølsomhed!!!! Og ikke særlig sårbar (p. 26).

Dette fører til en subjektiv ledende konklusion.

Kommunens bemærkninger til punkt 3:

Der gøres opmærksom på, at ved det ansøgte tillæg til miljøgodkendelse reduceres ammoniakemissionen fra stald og lager med 88 kg N/år i forhold til den miljøgodkendt **udrift**.

Kommunen **har** foretaget beregning af **ammoniakdeposition** for naturområdet (§ 3-mosen) under det stærkt skrånende område umiddelbart nord for stalden. Se nedenfor og afsnittet "anlæggets påvirkning af beskyttet natur" i udkast til afgørelse.

Vurderingen af påvirkning af terrestrisk natur med ammoniak er i udkast til afgørelse inddelt i tre afsnit, kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3 natur, idet det lovbestemte beskyttelsesniveau for disse tre kategorier af naturtyper er forskelligt. Beskyttelsesniveauet er mest restriktivt for kategori 1 og mindst restriktivt for kategori 3. For kategori 1 og 2 natur er beskyttelsesniveauet angivet som den **totale deposition** af ammoniak på naturområdet fra anlægget og for kategori 3-natur er beskyttelsesniveauet angivet som **merdepositionen** af ammoniak på naturområdet fra anlæggets, dvs. hvor meget afsætningen øges/ændres ved det ansøgte projekt. Det er derfor misvisende, at sammenligne den beregnede **totaldeposition** for højmosen 800 m fra anlægget (kategori 2-natur) med **merdepositionen** for mosen (kategori 3 natur) bag stalden. Naturtyper omfattet af de tre kategorier- samt beskyttelsesniveauet for disse, fremgår af bilag 3 til bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, og er **desuden** beskrevet i afsnittet "anlæggets påvirkning af beskyttet natur".

I jeres brev skriver I, at engen neden for skråningen umiddelbart nord for staldanlægget ikke er en eng men en højmose. Området er besigtiget af Silkeborg Kommune den 6. juli 2011.

Det centrale flade område uden træer (se figur 3) der er vejledende registreret som eng, beskrives som ung natureng, uden græsning eller slåning, og stedvis ret tør. Der blev registreret en række plantearter typisk for eng; lav ranunkel, eng-rapgræs, eng-rottehale, knæbøjet rævehale, eng-rørhvene, **knop-siv**, lyse-siv, hare-star, eng-svingel og kærtidsel. På den våde del af engen nærmest skoven blev der ydermere registreret krybende baldrian, **mangeblomstret** frytle og grå star. Engen ses med vedvarende græsdække på samtlige luftfotos fra 1995 og frem, visse år med spor efter slåning.

Engen er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet i husdyrlovens bilag 3. Kommunen har derfor ikke beregnet **ammoniakdepositionen** til engen, og har ikke stille vilkår til maksimal **ammoniakdeposition** på engen. Engen vurderes i øvrigt ikke at være særlig ammoniakfølsom.

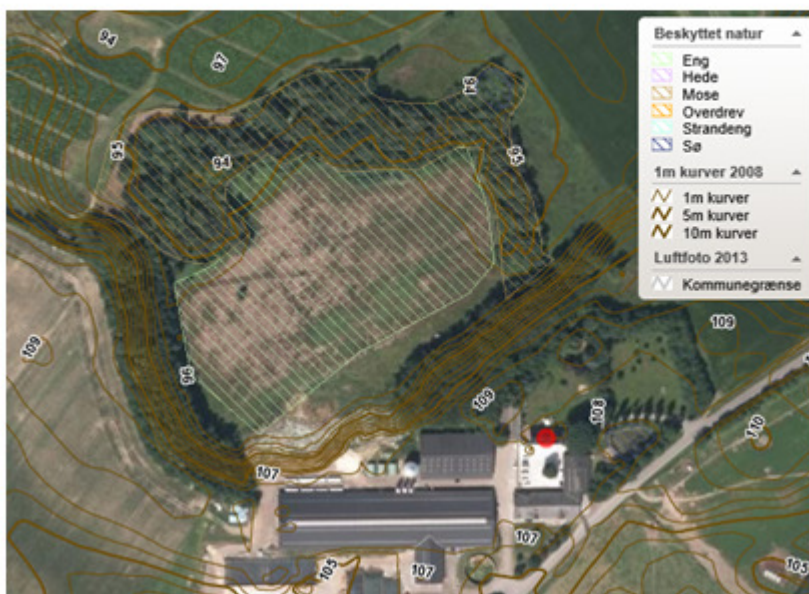
Mose-området langs den nordlige og østlige del af engen (se figur 3) er skovbevokset mose på tørvejord, men stedvis ret tør. Enkelte steder er der spor efter gamle tørvegrave med typisk mosevegetation såsom tørvemusser og kragefod. Endvidere blev der registreret mose-arter såsom blåtop, bølget bunke, smalbladet mangeløv, lyse-siv, almindelig skjolddrager, kær-snerre, almindelig star, grå star, manna-sødgræs, tagrør og blåbær, men også en række arter typisk for skov: skovsyre, alm. røn, nåletræer, vortebirk, bøg og bævreasp.

På grundlag af ovenstående kan det konkluderes at mosen stedvis har karakter af skovbevokset tørvemose, men at der ikke findes højmose i området, og heller ikke spor efter nedbrudt højmose.

Hvad angår beskyttelsesniveauet for mosen, som er kategori 3-natur, **kan** kommunen vælge at stille vilkår om en maksimal **merdeposition** af ammoniak ned til 1,0 kg N/ha/år, hvis en faglig vurdering giver grundlag herfor.

Kommunen har i forbindelse ved indeværende tillæg til MGK regnet på konsekvensen af, at køer flyttes fra det øvrige staldsystem til den nye goldstald, som ligger lidt nærmere mosen. Beregningen viser, at **ammoniakdepositionen** på mosen (i punktet nærmest goldstalden) vil øges med 0,1 kg N/ha/år som følge af flytningen af dyr til den nye stald. I kumulation med den miljøgodkendte udvidelse fra 2009 er der en samlet **merdeposition** af ammoniak på 2,3 kg N/ha/år.

Det er kommunens vurdering, at en forøgelse af belastningen fra 2,2 kg N/år til 2,3 kg N/ha år ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af mosen, og derfor ikke kan begrunde et vilkår om maksimal deposition af ammoniak.

Figur 3. Skrånende parti og § 3-beskyttet natur (eng og mose) umiddelbart nord for ejendommen Horsbjergvej 1.

I Jeres bilag 1 har I markeret en række naturpunkter nord for ejendommen, som I mener kommunen overser i vurderingen. Hovedparten af naturpunkterne er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet i bilag 3. Det gælder søer og enge, som generelt ikke er særligt følsomme overfor deposition af ammoniak. Den øvrige markerede natur er kategori 3 natur (moser). Men på grund af afstanden mellem naturpunkter og goldstald, vil der ikke være en merdepositionen af ammoniak i naturpunkterne som følge af flytningen af dyr til den nye stald.

Samlet set mener Kommunen, at der er lavet de vurderinger af den omkringliggende natur, som er nødvendig i forbindelse med både dette tillæg. Kommunen har vurderet, at der, i denne konkrete sag, ikke er lovhjemmel til, at skærpede krav til husdyrbruget.

Hvis I har spørgsmål til ovenstående er I velkommen til at kontakte mig på tlf. 61368554.

Venlig hilsen	
Hanne Lise Koed (13977) Bilodan	Peter Fabrin Ingeniør

Kopi til: Hans Skovgaard

Side 7